

Dosarul nr. 3ra – 646/22
2-17134160-01-3ra-23062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gh. Mîra, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

7 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Veaceslav Grosu,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
Veaceslav Grosu împotriva Serviciului Fiscal de Stat, terț Societatea cu Răspundere
Limitată „Multievo”, cu privire la anularea actului administrativ și adjudecarea unei
pagube morale și materiale în sumă de 124 000 000 de lei,
împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 23 noiembrie 2015, administratorul statutar, fondatorul unic, reprezentantul
SC „Multievo”, Veaceslav Grosu a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Serviciului Fiscal de Stat, persoană terță Ion Popa - administratorul insolvenței
Societății cu Răspundere Limitată „Multievo” - cu privire la anularea actului
administrativ, adjudecarea unei pagube morale și materiale în sumă de 124 000 000
de lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, în fapt, la
20 iulie 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat a inițiat controlul fiscal la fața locului prin
metoda verificării totale, pe perioada de activitate 1 ianuarie 2011 – 31 mai 2015 la
Societatea cu Răspundere Limitată „Multievo”.

În urma controlului fiscal la fața locului s-a emis decizia nr.1673/217 din 24
august 2015, care în opinia reclamantului este ilegală, fiind emisă contrar prevederilor
legii precum și cu încălcarea procedurii stabilite.

A menționat că decizia a fost contestată în termenele stabilite de legislație la
organul emitent, iar la expirarea termenului de 30 zile stabilit de lege nu a primit nici
un răspuns la contestația depusă. Decizia nr. 1673/217 din 24 august 2015 a fost emisă
cu participarea administratorului procedurii de insolvență al Societății cu

Răspundere Limitată „Multievo”, Ion Popa, în urma examinării actului de control fiscal nr. 5- 672810 din 7 august 2015.

A comunicat că actul de control fiscal i-a fost înmănat sub semnătură de către organul fiscal prin care a fost recunoscut ca subiect (conducător al Societății cu Răspundere Limitată „Multievo”) și controlul fiscal a fost efectuat, la fel, în prezența sa. Însă decizia nr. 1673/217 din 24 august 2015 a fost emisă în lipsa sa.

Reclamantul a notat că, în preambulul deciziei și în partea de constatare se prevede efectuarea controlului la fața locului, la întreprinderea supusă controlului pe str. Industrială, 5A, însă controlul de facto a avut loc în incinta oficiului fiscal, la cererea administratorului statutar, pe motivul lipsei condițiilor la sediul întreprinderii, ceea ce constituie încălcare de procedură și fals în decizie, circumstanță ce cade sub incidența art. 26 lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, potrivit căruia actul administrativ contestat poate fi anulat, în totalitate sau în parte, în cazul în care este ilegal, ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite. Prin urmare, se constată încălcarea procedurii de către organul fiscal de efectuare a controlului eronat, care de facto nu a avut loc la fața locului, dar în incinta oficiului organului fiscal.

A indicat că, deși întreprinderea a pus la dispoziție loc pentru efectuarea controlului și toate documentele contabile de la întreprindere și a permis accesul deplin la programa contabilă, inspectorii fiscali au constatat eronat situația de fapt și au aplicat greșit normele de drept.

În opinia reclamantului, decizia nr. 1673/217 din 24 august 2015 a Inspectoratului Fiscal de Stat a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural, pe motiv că Inspectoratul Fiscal mun. Chișinău a refuzat să examineze cererea prealabilă/contestația din 23 septembrie 2015, lezându-i intenționat drepturile sale legale, prin urmare nici nu a răspuns la contestație.

În drept, a invocat prevederile art. 1, art. 3, art. 6, art. 16, art. 17, art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 153, art. 248, art. 271, art. 274 Cod fiscal și art. 166, art. 167 Codul de procedură civilă.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei nr. 1673/217 din 24 august 2015 a Serviciului Fiscal de Stat și adjudecarea unei pagube morale și materiale în sumă de 124 000 000 de lei.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

La 29 octombrie 2021, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1)-(2) Cod administrativ, Veaceslav Grosu a depus apel împotriva hotărârii din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea depusă să fie admisă integral.

Prin decizia din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Veaceslav Grosu și s-a menținut hotărârea din 29 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că temei pentru instituirea posturilor fiscale pe parcursul anilor 2010, 2011, 2012 și 2013 a fost înregistrarea de către Societatea cu Răspundere Limitată „Multievo”, pe parcursul anilor 2010-2012, a operațiunilor economice cu agenți economici care desfășoară activitate de întreprinzător sau fundați cu scopul comiterii evaziunilor fiscale.

Curtea de Apel Chișinău a constatat că, în perioada funcționării posturilor fiscale, relațiile Societății cu Răspundere Limitată „Multievo” cu agenți economici care

desfășoară pseudo activitate de întreprinzător s-au micșorat considerabil, fapt ce demonstrează temeinicia acțiunilor de instituire a posturilor fiscale de către Serviciul Fiscal de Stat.

Instanța de apel a concluzionat că activitatea posturilor fiscale, instituite la societatea cu răspundere limitată „Multievo”, au fost strict reglementate de către Regulamentele-cadru privind principiile generale de instituire și funcționare a posturilor fiscale, aprobate prin ordinile IFPS nr. 295 din 26 aprilie 2011, nr. 776 din 17 iunie 2016, nr. 409 din 18 mai 2015, iar acțiunile funcționarilor fiscali, desemnați responsabili de activitatea postului fiscal, au fost exercitate în strictă concordanță cu drepturile și obligațiile stabile de Codul fiscal.

La 21 aprilie 2022, Veaceslav Grosu a depus recurs nemotivat, care ulterior, la 18 iulie 2022, a fost completat cu motivare împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actelor judecătorești ale instanțelor ierarhic inferioare, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a menționat că instanța de apel nu a oferit răspuns la nici un argument din apelul exercitat de recurent, fapt ce denotă că Curtea de Apel Chișinău a încălcat prevederile art. 22, art. 87-93, art. 194 alin. (1), art. 219 -220 din Codul administrativ, adică dreptul la un proces echitabil și dreptul la respectarea proprietății de către autoritățile statului.

Atât instanța de fond, cât și cea de apel, au preluat poziția pârâtei în hotărâre, nejustificând respingerea poziției reclamantului, a dovezilor prezentate, a expertizelor judiciare efectuate și a întregului material factologic în ansamblu.

Instanța de fond și de apel, pentru a respinge argumentul recurentului referitor la ilegalitatea acțiunilor Serviciul Fiscal de Stat, eronat au reținut fapte care nu se regăsesc în actul de control și /sau decizia Serviciului Fiscal de Stat. Mai mult decât atât, a indicat că atât instanța de fond, cât și cea de apel nu au explicat motivele (probele) pentru care au ajuns la concluzia formulată cu privire la posturile fiscale și datele economico-tehnice, care pot fi stabilite prin expertiză judiciară complexă (tehnică, economică și contabilă).

Recurentul a subliniat că factorii de decizie au derogat de la normele codului de conduită a funcționarului fiscal. A devenit certă intenția de exterminare/eliminare totală a întreprinderilor din piața de profil în favoarea altor agenți economici, care preluau rapid piața de desfacere a Societății cu Răspundere Limitată „Multievo” și a întreprinderilor afiliate, acțiuni care s-au răsfrâns negativ asupra reclamantului, în calitate sa de fondator.

A mai susținut că posturile fiscale au fost instituite la Societatea cu Răspundere Limitată „Multievo” ca rezultat al aplicării eronate de către Inspectoratul Fiscal de Stat, municipiul Chișinău a prevederilor Codului fiscal și a actelor subordonate Codului fiscal.

Astfel, în perioada vânzării și procurării mărfurilor agenții economici, considerați de Serviciul Fiscal de Stat „fantome”, nu erau anulați de către Serviciul Fiscal ca plătitori de TVA. Motivul invocat de pârâtă ce ar justifica instituirea posturilor fiscale este inventat pe parcursul litigiului, la etapa obiectiilor la expertiză și a susținerilor verbale în instanța de fond. A reiterat că, în actul de control și decizia contestată, acești agenți economici nu se regăsesc.

În opinia recurentului, organele fiscale urmau să efectueze vizite fiscale sau să instituie posturi fiscale la agenți economici, contraagenți economici ale Societății cu Răspundere Limitată „Multievo”, care desfășoară pseudo activitate de întreprinzător sau sunt fondați cu scopul comiterii evaziunilor fiscale, în baza facturilor fiscale eliberate legal de către Serviciul fiscal.

Organele fiscale, prin inacțiuni, tacit au protejat activitatea întreprinderilor delicvente, le-au eliberat facturi fiscale, nu au efectuat vizite fiscale la ei, nu le-au instituit posturi fiscale și nu au informat Societatea cu Răspundere Limitată „Multievo” că există careva riscuri din partea unor agenți economici.

Respectiv, în aceste condiții, Societatea cu Răspundere Limitată „Multievo” era îndreptățită de a vinde sau a procura marfă și a trece în cont TVA în baza facturilor fiscale primite în mod legal de la Serviciul Fiscal de la toți agenții economici fără nicio deosebire.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a codului se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a codului, conform prevederilor acestuia. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a codului. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Respectiv, procedura de contencios administrativ în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi examinată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019). Or, în speță procedura administrativă se referă la o activitate administrativă inițiată pînă la 01 aprilie 2019, aspect care determină că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 aprilie 2022. Însă date privind notificarea dispozitivului acesteia lipsesc. Decizia motivată din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentanților recurentului, avocații Andrei Mațco și Ion Sîrbu, la 21 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (vol. XII, f.d. 201).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 25 iulie 2022, prin oficiul poștal, în adresa intimațiilor Serviciul Fiscal de Stat, a administratorul autorizat al Societății cu Răspundere Limitată „Multievo”, Veaceslav Roșca, a fost expediată copia recursului depus de Veaceslav Grosu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința din 15 august 2022, Serviciul Fiscal de Stat a invocat că actele judecătorești ale instanțelor ierarhic inferioare sunt legale și întemeiate și a solicitat să fie respins recursul, ca neîntemeiat.

Examinând admisibilitatea recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Veaceslav Grosu.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Veaceslav Grosu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu